

CUPRINS

REZUMAT	
Managementul pensiunii agroturistice din zona Munților Apuseni.....	15
SUMMARY	
The Management of the Agrotourism Pension	
in the Apuseni Mountains Area.....	19
RÉSUMÉ	
Management des gîtos ruraux dans la region des montagnes Apuseni	23
INTRODUCERE	27

Partea I STUDIUL BIBLIOGRAFIC

CAPITOLUL I

Stadiul actual al cercetărilor la nivel național și internațional privind industria turistică

1.1. Turismul, fenomen complex al epocii moderne.....	33
1.2. Forme ale turismului.....	34
1.2.1. Turismul rural.....	34
1.2.2. Agroturismul.....	36
1.3. Evoluția legislației turismului rural românesc.....	37
1.4. Concluzii parțiale	38

CAPITOLUL II

Metode și instrumente de management folosite în conducerea și analiza pensiunii agroturistice

2.1. Rolul managementului în activitatea economică și socială.....	39
2.2. Metode și tehnici de management.....	40
2.2.1. Metode și tehnici specifice de management.....	41
2.2.2. Metode de stimulare a creativității personalului.....	43
2.3. Instrumentele de management.....	45
2.3.1. Instrumente manageriale la nivel de grup.....	45
2.3.2. Instrumente manageriale specifice culturii organizaționale.....	45
2.3.3. Instrumente manageriale specifice climatului organizațional	45
2.3.4. Instrumente manageriale de natură salarială.....	46
2.3.5. Instrumente manageriale ale stimulării morale	46
2.4. Tabloul de bord, instrument de măsurare și urmărire sintetică a performanței.....	46
2.5. Metode și indicatori utilizați în lucrare.....	46
2.5.1. Metoda Chestionarul și indicatorii analizați	47
2.5.2. Metoda comparației și indicatorii statistici în analiza agroturismului	49
2.5.3. Sursele de informare	51
2.6. Concluzii parțiale	51

Partea a II-a
CERCETĂRI PROPRII
SCOPUL ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRILOR

CAPITOLUL III

**Analiza evoluției turismului rural și a agroturismului
în zona Munților Apuseni**

3.1. Scurtă prezentare a zonei Munților Apuseni	57
3.1.1. Așezarea geografică a Munților Apuseni	57
3.1.2. Populația orășenească, populația rurală	60
3.2. Analiza activităților economice în zona Munților Apuseni	61
3.2.1. Rețeaua de drumuri	61
3.2.2. Mineritul	62
3.2.3. Industria lemnului	63
3.2.4. Meșteșugurile și artizanatul	65
3.2.5. Agricultură	66
3.3. Analiza dezvoltării turismului în zona Munților Apuseni	67
3.3.1. Analiza zonelor turistice din arealul Munților Apuseni	67
3.3.2. Analiza celor mai importante unități de cazare din mediul rural, al zonei Munților Apuseni	69
3.3.3. Analiza evoluției pensiunilor turistice din zona Munților Apuseni	74
3.4. Analiza dezvoltării pensiunilor agroturistice	79
3.4.1. Evoluția pensiunilor agroturistice pe plan internațional	79
3.4.2. Evoluția pensiunilor agroturistice în țara noastră	83
3.4.3. Analiza dezvoltării turismului rural și a agroturismului în zona Munților Apuseni	85
3.5. Concluzii parțiale	89

CAPITOLUL IV

**ANALIZA MANAGEMENTULUI PENSIUNILOR AGROTURISTICE
DIN ZONA MUNȚILOR APUSENI**

4.1. Analiza managementului înființării pensiunii agroturistice	91
4.2. Analiza managementului pensiunii agroturistice	97
4.2.1. Conducerea pensiunii agroturistice	97
4.2.2. Personalul pensiunii agroturistice	102
4.2.3. Dotarea pensiunii agroturistice	109
4.2.4. Decizia în pensiunea agroturistică	117
4.3. Analiza managementului promovării pensiunii agroturistice	122
4.4. Analiza managementului serviciilor oferite de pensiunea agroturistică	129
4.5. Analiza rezultatelor pensiunii agroturistice	135
4.6. Perspectivele de dezvoltare a pensiunii agroturistice	146
4.7. Concluzii parțiale	152

CAPITOLUL V

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

5.1. Concluzii generale	155
5.2. Recomandări	162

BIBLIOGRAFIE	165
ANEXE	173
Anexa I - Chestionar privind managementul pensiunii agroturistice din zona munților apuseni.....	173
Anexa II - Listă tabele.....	177
Anexa III - Listă figuri.....	184
Anexa IV - Acronime și abrevieri.....	186
Anexa V - Managementul performanței.....	187

TABLE OF CONTENTS

REZUMAT	15
SUMMARY	19
RÉSUMÉ	23
INTRODUCTION.....	27

Part I BIBLIOGRAPHIC STUDY

Chapter I

CURRENT STATE OF NATIONAL AND INTERNATIONAL RESEARCH ON THE TOURISM INDUSTRY

1.1. Tourism, a complex phenomenon of the modern era.....	33
1.2. Forms of tourism.....	34
1.2.1. Rural tourism.....	34
1.2.2. Agroturism.....	36
1.3. The evolution of the Romanian rural tourism legislation.....	37
1.4. Partial conclusions	38

Chapter II

MANAGEMENT METHODS AND TOOLS USED IN THE MANAGEMENT AND ANALYSIS OF THE AGROTOURISM PENSION

2.1. The role of management in economic and social activity	39
2.2. Management methods and techniques.....	40
2.2.1. Specific management methods and techniques	41
2.2.2. Methods to stimulate staff creativity	43
2.3. Management tools	45
2.3.1. Management tools at group level.....	45
2.3.2. Managerial tools specific to organizational cultural	45
2.3.3. Managerial tools specific to the organizational climate	45
2.3.4. Managerial tools specific to salary	46
2.3.5. Managerial tools for moral stimulation	46
2.4. Dashboard, synthetic measuring instrument and performance tracking	46
2.5. Methods and indicators used in the paper	46
2.5.1. Questionnaire method and analyzed indicators	47
2.5.2. Comparison method and statistical indicators in agritourism analysis	49
2.5.3. Sources of information	51
2.6. Partial conclusions	51

Part II
PERSONAL RESEARCH
PURPOSE AND OBJECTIVES OF THE RESEARCH

Chapter III

**ANALYSIS OF THE EVOLUTION OF RURAL TOURISM
AND AGROTOURISM IN THE APUSENI MOUNTAINS AREA**

3.1. Short presentation of the Apuseni Mountains area.....	57
3.1.1. Geographical location of the Apuseni Mountains	57
3.1.2. Urban population, rural population.....	60
3.2. Analysis of economic activities in the Apuseni Mountains area	61
3.2.1. Road network	61
3.2.2. Mining	62
3.2.3. The wood industry	63
3.2.4. Crafts and handicrafts.....	65
3.2.5. Agriculture	66
3.3. Analysis of tourism development in the Apuseni Mountains area	67
3.3.1. Analysis of tourist areas in the Apuseni Mountains area.....	67
3.3.2. Analysis of the most important accommodation units in the rural area of the Apuseni Mountains.....	69
3.3.3. Analysis of the evolution of tourist pensions in the Apuseni Mountains area	74
3.4. Analysis of the development of agrotourism pensions.....	79
3.4.1. The evolution of agritourism pensions on international level	79
3.4.2. The evolution of agritourism pensions in our country	83
3.4.3. Analysis of the development of rural tourism and agritourism in the Apuseni Mountains area.....	85
3.5. Partial conclusions	89

Chapter IV

**ANALYSIS OF THE MANAGEMENT OF AGROTOURISM PENSIONS
IN THE APUSENI MOUNTAINS AREA**

4.1. Analysis of the management of the agrotourism pension establishment.....	91
4.2. Analysis of the management of the agrotourism pension	97
4.2.1. Management of the agrotourism pension	97
4.2.2. The staff of the agrotourism pension	102
4.2.3. The endowment of the agrotourism pension.....	109
4.2.4. The decision in the agrotourism pension.....	117
4.3. Analysis of the management of the agrotourism pension promotion.....	122
4.4. Analysis of the management of the services offered by the agrotourism pension	129
4.5. Analysis of the results of the agrotourism pension	135
4.6. Perspectives for the development of the agrotourism pension	146
4.7. Partial conclusions	152

Chapter V

GENERAL CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

5.1. General conclusions.....	155
5.2. Recommendations.....	162

BIBLIOGRAFIE.....	165
--------------------------	------------

ANNEXES

Annex I - Questionnaire regarding the management of the agrotourism pension in the area Apuseni Mountains.....	173
Annex II - List of tables.....	177
Annex III - List of figures.....	184
Annex IV - Acronyms and abbreviations.....	186
Annex V - Performance management.....	187

TABLE DES CONTENUS

REZUMAT	15
SUMMARY	19
RÉSUMÉ	23
INTRODUCTION	27

Part I ÉTUDE BIBLIOGRAPHIQUE

Chapitre I. STADE ACTUEL DES RECHERCHES EN INDUSTRIE TOURISTIQUE AU NIVEAU NATIONAL ET INTERNATIONAL

1.1. Le tourisme, phénomène complexe de l'époque moderne.....	33
1.2. Formes du tourisme.....	34
1.2.1. Le tourisme rural	34
1.2.2. L'agrotourisme.....	36
1.3. L'évolution de la législation du tourisme rural roumain.....	37
1.4. Conclusions partielles.....	38

Chapitre II. METHODES ET INSTRUMENTS DE MANAGEMENT UTILISES DANS L'ADMINISTRATION ET L'ANALYSE DU GÎTE RURAL

2.1. Le rôle du management dans l'activité économique et sociale	39
2.2. Méthodes et techniques de management.....	40
2.2.1. Méthodes et techniques spécifiques de management	41
2.2.2. Méthodes de stimulation de la créativité du personnel.....	43
2.3. Les instruments de management.....	45
2.3.1. Instruments de management au niveau du groupe.....	45
2.3.2. Instruments de management spécifiques de la culture del'organisation.....	45
2.3.3. Instruments de management spécifiques au climat de l'organisation.....	45
2.3.4. Instruments de management de nature salariale.....	46
2.3.5. Instruments de management de stimulation morale.....	46
2.4. Le tableau de bord, instrument pour mesurer et suivre synthétiquement la performance	46
2.5. Méthodes et indicateurs utilisés dans la thèse	46
2.5.1. Méthode du questionnaire et des indices analysés	47
2.5.2. Méthode de la comparaison et des indices statistiques dans l'analyse de l'agrotourisme.....	49
2.5.3. Sources d'information.....	51
2.6. Conclusions partielles.....	51

Part II
RECHERCHE PERSONNELLE
BUT ET OBJECTIFS DES RECHERCHES

Chapitre III. ANALYSE DE L'EVOLUTION DU TOURISME RURAL ET DE L'AGROUTOURISME DANS LA REGION DES MONTAGNES APUSENI

3.1. Bref aperçu de la région des Montagnes Apuseni	57
3.1.1. Position géographique des Montagnes Apuseni	57
3.1.2. Population urbaine, population rurale.....	60
3.2. Analyse des activités économiques dans la région des Montagnes Apuseni	61
3.2.1. Le réseau routier	61
3.2.2. L'exploitation minière.....	62
3.2.3. L'industrie du bois.....	63
3.2.4. Les métiers et l'artisanat	65
3.2.5. L'agriculture	66
3.3. Analyse du développement du tourisme dans la région des Montagnes Apuseni	67
3.3.1. Analyse des zones touristiques dans la région des Montagnes Apuseni.....	67
3.3.2. Analyse des plus importantes unités d'hébergement rural dans la région des Montagnes Apuseni	69
3.3.3. Analyse de l'évolution des gîtes ruraux dans la région des Montagnes Apuseni.....	74
3.4. Analyse du développement des gîtes ruraux.....	79
3.4.1. Evolution des gîtes ruraux sur le plan international.....	79
3.4.2. Evolution des gîtes ruraux dans notre pays.....	83
3.4.3. Analyse du développement du tourisme rural et de l'agrotourisme dans la zone des Montagnes Apuseni	85
3.5. Conclusions partielles.....	89

Chapitre IV. ANALYSE DU MANAGEMENT DES GÎTES RURAUX DANS LA REGION DES MONTAGNES APUSENI

4.1. Analyse du management du démarrage du gîte rural	91
4.2. Analyse du management du gîte rural.....	97
4.2.1. L'administration du gîte rural	97
4.2.2. Le personnel du gîte rural.....	102
4.2.3. L'équipement du gîte rural.....	109
4.2.4. La décision dans le gîte rural	117
4.3. Analyse du management de la promotion des gîtes ruraux	122
4.4. Analyse du management des services offerts par le gîte rural	129
4.5. Analyse des résultats du gîte rural.....	135
4.6. Perspectives du développement du gîte rural	146
4.7. Conclusions partielles.....	152

Chapter V

CONCLUSIONS GENERALES ET RECOMMANDATIONS

5.1. Conclusions générales	155
5.2. Recommandations.....	162

BIBLIOGRAPHIE	165
----------------------------	------------

ANNEXES

Annexe I - Questionnaire concernant la gestion de la pension d'agrotourisme dans la zone Monts Apuseni.....	173
Annex II - Liste des tableaux	177
Annex III - Liste des figures.....	184
Annex IV - Acronymes et abréviations	186
Annex V - Gestion des performances	187

REZUMAT

Managementul pensiunii agroturistice din zona Munților Apuseni

---

CUVINTE-CHEIE: *agroturism, chestionar, management, Munții Apuseni, pensiune agroturistică*

În ziua de azi, când pretențiile turiștilor sunt din ce în ce mai mari, managerii de pensiuni agroturistice trebuie să țină pasul cu cerințele pieței, să realizeze o activitate eficientă, să fie deschiși schimbărilor și să se adapteze din mers acestora, urmărind atât satisfacerea nevoilor turiștilor care le calcă pragul pensiunii, cât și obținerea de profit. Activitatea din cadrul pensiunii agroturistice este o afacere de familie și se realizează de către membrii familiei, iar în unele cazuri și de persoane angajate care dau o mână de ajutor. În aceste situații, managerii de pensiuni agroturistice trebuie să coordoneze activitățile de zi cu zi, astfel încât să primeze munca în echipă, cu accent pe obținerea rezultatului scontat care reprezintă un deziderat așteptat. La pensiunea agroturistică, managerul este prin definiție lider, persoană activă, cu inițiativă care trasează direcția strategică a entității turistice și care are viziunea de succes prin implementarea de politici ce duc la atingerea obiectivelor propuse.

Lucrarea de față intitulată „Cercetări privind managementul pensiunii agroturistice din zona Munților Apuseni” este structurată pe 5 capitole, concluzii finale și recomandări, și are ca scop investigarea tipologiei manageriale de la nivelul pensiunilor agroturistice, din zona Munților Apuseni, în vederea propunerii de măsuri de îmbunătățire care să ducă la creșterea calitativă a actului managerial și în același timp la prestarea în bune condiții a serviciilor agroturistice.

În capitolul I, „**Stadiul actual al cercetărilor la nivel național și internațional privind industria turistică**”, este punctat rolul pe care îl joacă turismul la nivel local, regional, național și internațional, având un important rol din punct de vedere economic și social.

Turismul rural și, în particular, agroturismul sunt forme de turism care au căpătat avânt în ultima perioadă și în România, fiind pârgii de atragere de noi venituri non-agricole pentru micii întreprinzători din mediul rural și, în același timp, pentru întreaga comunitate locală.

De-a lungul timpului, legiitorul român a încercat să aducă lămuriri cu privire la modul de desfășurare a turismului, în general, și, în particular, a turismului rural, facilitând angrenarea persoanelor în desfășurarea turismului în zone montane, Delta

Dunării și litoralul Mării Negre. Au fost prevăzute norme metodologice care stabilesc criteriile de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, precum și stabilirea de măsuri de finanțare a investițiilor în turism.

În capitolul al II-lea, **„Metode și instrumente de management folosite în conducerea și analiza pensiunii agroturistice”**, sunt evidențiate metodele, tehnicile specifice de management și instrumentele manageriale cele mai utilizate în conducerea pensiunilor agroturistice din zona Munților Apuseni.

Metodele specifice de management (diagnosticarea, ședința, delegarea, metodele de stimulare a creativității personalului) sunt folosite cu scopul de a rezolva eficient problemele ce apar la nivelul funcțiilor de management: previziune, organizare, coordonare, antrenare, control-evaluare. Instrumentele manageriale sunt pârghii manageriale utilizate de către managerii de la toate nivelurile ierarhice pentru a motiva atât material cât și moral personalul aflat în subordine. Dintre metodele folosite în realizarea prezentei lucrări au fost utilizate chestionarul și metoda comparației. Chestionarul este instrumentul de bază în culegerea datelor și a identificării carențelor existente la un moment dat, găsirea posibilităților de îmbunătățire a serviciilor/produselor, care să ducă la satisfacerea nevoilor clienților. Indicatorii statistici folosiți în abordarea prezentei lucrări au fost: Chi pătrat și Coeficientul Pearson, media pe perioada analizată, abaterea standard, limitele de încredere pentru diferitele grade de risc, coeficientul de variație, ritmul anual de creștere.

În capitolul al III-lea, **„Analiza evoluției turismului rural și a agroturismului în zona Munților Apuseni”**, este prezentată succint așezarea geografică a Munților Apuseni cu identificarea diviziunii pe subunități montane, a climei, florei, faunei și hidrografiei. Tot în acest capitol se trece în evidență populația și așezările umane cu activitățile economice cele mai întâlnite, precum și zonele turistice cu unitățile de cazare cele mai importante din arealul luat în studiu. Unitățile administrativ-teritoriale care se suprapun Munților Apuseni sunt județele: Alba, Arad, Bihor, Cluj, Hunedoara, Sălaj.

Dintre formele de turism ce pot fi practicate în zona Munților Apuseni putem aminti: turismul de odihnă și de weekend, turismul montan recreativ în cadrul căruia se practică sporturi de iarnă, alpinism, speologie, drumeții montane, vânătoarea și pescuitul sportiv; turismul științific (Parcul Natural Apuseni), turism balnear, turismul cultural.

În prezent, turismul rural cunoaște un trend crescător, prin deschiderea în ultimii ani, a pensiunilor turistice și pensiunilor agroturistice, unele dintre acestea fiind finanțate din fonduri europene.

În capitolul al III-lea, au fost sintetizate date statistice privind dinamica indicatorilor turistici la nivel de țară, cât și pe cele 6 județe luate în studiu (Alba, Arad, Bihor, Cluj, Hunedoara, Sălaj) în structurile de primire turistice, în pensiuni turistice și pensiuni agroturistice, pentru perioada 2007-2020. Astfel, au fost analizate: dinamica capacității de cazare existentă; dinamica capacității de cazare în funcțiune; dinamica sosirilor; dinamica înnoptărilor. Foarte punctual a fost trecut în revistă evoluția pensiunilor agroturistice pe plan internațional și în România. La noi în țară se întâlnește ca unitate de cazare din mediul rural **pensiunea agroturistică** care asigură cazarea și servirea mesei în gospodăria proprie, unde gazdele sunt persoanele care se ocupă în mod direct de programul turiștilor pe tot sejurul, însoțindu-i la activități legate de agricultură sau zootehnie, activități tradiționale, gospodărești sau meșteșugărești, care au caracter de repetabilitate.

Capitolul al IV-lea, **„Analiza managementului pensiunilor agroturistice din zona Munților Apuseni”**, a avut la bază datele culese atât pe teren, cât și prin anchetă telefonică de la un eșantion de 110 proprietari de pensiuni agroturistice din zona Munților

Apuseni, din județele: Arad (3 pensiuni agroturistice), Alba (40 pensiuni agroturistice), Bihor (10 pensiuni agroturistice), Cluj (45 pensiuni agroturistice), Hunedoara (7 pensiuni agroturistice), Sălaj (5 pensiuni agroturistice). Aceste județe fac parte din trei regiuni de dezvoltare și anume: Regiunea Centru – județul Alba; Regiunea N-V – județele Bihor, Cluj, Sălaj; Regiunea V – județele Arad, Hunedoara.

În cadrul acestui capitol, s-a urmărit realizarea analizelor de management privind: înființarea unei pensiuni agroturistice; conducerea personalului, a modului de luare a deciziei; dotarea pensiunii agroturistice; promovarea pensiunii agroturistice; modul de rezervare și de plată pentru serviciile oferite la pensiunea agroturistică; rezultatele activității de la pensiunea agroturistică (numărul mediu de înnoptări a turiștilor, gradul de ocupare a pensiunii agroturistice, naționalitatea turiștilor; profitabilitatea); perspective de dezvoltare a pensiunii agroturistice (oferta de produse/ servicii turistice, număr de turiști cazați, obținerea de fonduri nerambursate, promovarea activității turistice și implicarea agențiilor de turism în promovarea pensiunilor agroturistice, concurența).

Dintre cele 110 pensiuni agroturistice din zona Munților Apuseni luate în studiu 44 de pensiuni agroturistice sunt clasificate cu 2 margarete, 61 de unități sunt clasificate cu 3 margarete, iar 5 unități sunt de 4 margarete. Având în vedere perioada de la deschiderea afacerii în turism, 5 pensiuni agroturistice sunt deschise de un 1 an, 50 de pensiuni agroturistice au o vechime între 1-5 ani, în timp ce 13 pensiuni au o vechime între 6-10 ani. 42 de pensiuni agroturistice se bucură de o experiență bogată în activitatea agroturistică, fiind înființate de peste 10 ani.

În vederea construirii sau modernizării pensiunilor agroturistice, 58 de proprietari de pensiuni agroturistice, dintre cei intervievați, au afirmat că au apelat la fonduri structurale prin intermediul programelor SAPARD și AFIR, iar 52 de respondenți au avut resursele proprii de finanțare.

Activitatea de la pensiunea agroturistică este desfășurată de către proprietarul unității de cazare alături de membrii familiei, deci este o afacere de familie. Cu alte cuvinte, toată familia cu mic cu mare, soț/soție, părinți, socrii, copii sunt uniți în demararea cu succes a afacerii. Un atu în demararea activității turistice este cunoașterea unei limbi de circulație internațională. În 95 de cazuri, din cele 110 de structuri luate în studiu, se întâlnesc persoane care cunosc cel puțin o limbă străină.

După vizitele făcute la pensiunile agroturistice din zona Munților Apuseni, din răspunsurile primite de la cei 110 respondenți, pot concluziona că toate pensiunile agroturistice luate în studiu respectă cerințele privind dotarea cerută de Ministerul Turismului pentru fiecare clasificare de structură de primire turistică în parte, construcțiile respectând arhitectura locală și încadrarea în peisajul montan.

La nivelul desfășurării activității turistice din pensiunile agroturistice, procesul de management are aceleași funcții ca în cadrul unei unități de cazare tip hotel, dar decizia se ia, de cele mai multe ori, ținându-se cont de părerea persoanelor implicate în activitatea de agroturism.

Turiștii sunt prezenți pe cărările Munților Apuseni tot timpul anului, cu precădere vara, de sărbătorile pascale și de iarnă, la sfârșit de săptămână.

Din dialogul avut cu cei 110 proprietari de pensiuni agroturistice, din zona Munților Apuseni, am aflat că în aceste locuri vin turiști din toate colțurile lumii, atât din Europa, cât și din America, Asia, Australia. Din Europa, cei mai mulți turiști sunt din: Ungaria, Polonia, Cehia, Germania, Franța, Belgia, Marea Britanie, Olanda.

Pe viitor, în ceea ce privește îmbunătățirea ofertei de servicii/produse turistice pe care o vor avea la pensiunile agroturistice, majoritatea respondenților sunt optimiști, estimând că, în următorii 5 ani, vor fi atrași un număr tot mai mare de turiști.

Existența structurilor de primire turistice de tip pensiuni agroturistice în toate cele 6 județe din arealul Munților Apuseni oferă turiștilor români și străini posibilitatea petrecerii unor momente frumoase, în mijlocul naturii, condiții de calitate atât privind serviciile de cazare, cât și a servirii mesei cu produse autohtone, de la producători locali și chiar din gospodăria gazdei.

La pensiunea agroturistică, turistul poate participa la muncile agricole, la culesul fructelor din livadă sau din pădure, sau să participe la o șezătoare sau să asiste la confecționarea unor obiecte de artizanat specifice locului.

În finalul lucrării, am propus câteva **recomandări**, cum ar fi: realizarea de pachete turistice atractive care să vizeze implicarea mai activă a turiștilor la viața comunității locale și a gospodăriei gazdă; realizarea unei colaborări mai strânse între proprietarii de pensiuni agroturistice și reprezentanții agențiilor de turism naționale și internaționale prin sugerarea de pachete turistice personalizate, în funcție de grupul țintă de turiști; implicarea proprietarilor de pensiuni agroturistice în proiecte de dezvoltare comunitară, proiecte în domeniul ecologic și de protecție a mediului inițiate de primărie, GAL-uri, O.N.G.-uri; înscrierea pensiunilor agroturistice în asociații de promovare turistică naționale și internaționale; realizarea unei mai bune semnalizări a pensiunilor agroturistice prin plasarea în locuri vizibile a indicatoarelor de identificare a pensiunilor agroturistice; participarea în număr cât mai mare a reprezentanților pensiunilor agroturistice la târguri de turism naționale și internaționale; implementarea unui sistem de Management total al calității la nivelul pensiunilor agroturistice; realizarea unei concordanțe între legislația privind înființarea/clasificarea pensiunilor agroturistice și actele normative ale DSVSA cu privire la acordarea facilității de servire a mesei în cadrul pensiunilor agroturistice; AFIR să aducă o revizuire a Contractului de finanțare pentru acordarea ajutorului financiar nerambursabil în condițiile programului național pentru dezvoltare rurală la art. 2 privind durata de monitorizare a activității pentru care s-a acordat finanțarea, de la 5 ani cum este în prezent la 7 sau 8 ani, deoarece s-a constatat că în multe cazuri după finalizarea celor 5 ani de monitorizare proprietarii au scos din circuitul turistic construcția pentru care s-au acordat fondurile structurale. La nivel regional, unde este cuprins și arealul Munților Apuseni, propun realizarea unei hărți interactive pe internet cu prezentarea pensiunilor agroturistice (date de contact, localizare, istoric, descriere-facilități, galerie foto, obiective turistice locale).

Am certitudinea că lucrarea de față este un punct de plecare în îmbunătățirea managementului pensiunilor agroturistice atât din zona Munților Apuseni, cât și a celor din țară, prin implementarea metodelor și instrumentelor de management performant cum ar fi: Tabloul de bord și Bucla managementului performanței.